

Maja Marković

Srce pod opsadom

U sobi koja miriše na znoj, prolećno sunce nadire kroz retku zavesu. Dok dim cigarete vijuga u neprekidnoj niti, on zihernadlom pričvršćuje savijen kraj farmerki. Materijal je tvrd, pa se pri svakom ubodu zihernadla blago povije dok konačno ne prođe kroz teksas boje izbledeleog lapisa. Mik Džeger opominje sa kasetofona da ne možeš da dobiješ uvek sve što želiš, što on potvrđuje klimanjem glave. Do pola popunjene prijave ispita rasute po stolu, optimističnih četiri komada. Po sobi je nered, njegov "kreativni lom" koji je u stvari samo kaos i nemar. Na policama poredane fotografije sa letovanja naslonjene na šolju sa likom Vučka i poneka školjka čudnog oblika. Već automatskim pokretima zaobilazi magazine u visokim topkama, kako ih ne bi oborio. U ćošku sobe sklopčao se san da stopom proputuje Englesku. Hiljade planova i želja razbacanih po dolazećoj godini, posmatra poster fudbalskog kluba Željezničar.

"Željo ti je ba institucija!" poslednji argument pri ponosnoj odbrani života, u večitoj senci Trebevića. Posle toga, rasprava je završena. U glavi vrti današnje planove. Već zna da će na putu do fakulteta neko iz ekipe da mu poremeti planove i se raduje tome. Ma samo te ispita da položi i pravac more. Biće to sve super, mantra dok oblači skraćene pantalone. Baca na kratko pogled u odraz na staklu vitrine, to je to. Lom oko njega mu ne smeta, naprotiv, to je on buka, bes i kaos. Neorganizovana hrpa stvari, reči i ljudi iz kojih samo znalac poput njega može da izvuče biser. Kad ga ima.

Žuri mu se, brzinski doručkuje u maloj trpezariji. Bez broj pitanja ispaljenih od roditelja, vešto izbegava. Tek na poneko letimično odgovara. Uglavnom ga pitaju za fakultet, to im je jedina briga, da postane čovek po mahalskim kanonima. Šta god da smuti pa prospe pred njih, oni popiju žedni i zadovoljni, onako subjektivno, roditeljski. Mumla neodređene odgovore, smišljene tako da ih ni za rep ni za glavu ne možeš uhvatiti. Otac iz providne tegle vadi mešavinu travki za čaj dobacujući se sa ženom ponosnim pogledima. Majka kao majka, prinosi mu hranu kao

da je beba, samo što ga i ne hrani. Pravi se on da mu to ide na živce, šta će, ali mu je u suštini mило, skoro kao kad ga devojka odbije. Stid pomešan sa gordošću na zadobijeni ožiljak. Polazi ka vratima i traži ključeve od stana, koji su mu u džepu. Uz buku i zveckanje izlazi napolje, u novi dan. Vreme prolazi.

"Ne znam koliko dugo već ležim ovdje. Sekundu, dvije ili cijelu vječnost? Nije ni bitno. Osjećam trnce u rukama. Ako pogledam postrance, šake nema. Nema šake, nema problema. Ako pogledam naniže, nema mi ni noge. Čitam natpis malo dalje: "Ulaz A2, Istok". Treba li da boli? Joj, ubiće me stara za balone, teško da ću ih vratiti, i ne vidim gdje su. U daljini kao tapeta stoji najljepša planina koju sam u životu vidio, sloj oblaka, sloj snijega. Stoji nepomično i nijemo. A šta i da kaže?"

Srce je pod opsadom. Već šesto dana i šesto noći. Noći niko ne računa, samo dane, duplo manje. Sve što vidim je sivo i smeđe. Sivo od zaleđenog betona koji svetluca i smeđe od nekad čednog snijega. Oko mene, sve je krv, sve crveno. U baru od krvi uhvaćeno pero goluba. Srce krvari. Nekada veliko, zdravo i snažno. Pumpalo je čistu krv, svom snagom svoga pulsa, jurišala je iz lijeve u desnu pretkomoru, bez prepreke, bez pitanja, bez smetnje. Iz jedne u drugu komoru, bez pasosa i lične karte. Srce je ludo tuklo. Krv je strujala poput Orijent Ekspresa, crvena i bijela krvna zrnca držala su se za ruke. Ujedinjeno, složno i hrabro. Svako ujedinjenje je hrabro. Žile su se nadimale po cijelom tijelu gorde na tu moćnu pumpu. A onda je u krv, pa i u srce ušlo zlo. Opsada zla. Crno i gusto od tri riječi. Rat ili rak, svejedno je. Zrnca su se razbježala kud koje, crvena na jednu, bijela na drugu stranu. Neka poput mene leže na mokrom betonu topeći svoje zemne ostatke suzama, limfom i krvlju. Poneka su se crvena raspametila pa otišla na stranu bijelih, neka su lutala od jedne do druge strane, neka pobjegla, a neka se ukopala u mjestu. Sva su pamet izgubila pa idu jedna protiv drugih, u tom suludom sudaru, oba padnu mrtva. A ni jedna ni druga ne znaju odakle ide opasnost niti ko ih juri. Dok je srce pumpalo, bolest se prikrala nečujno, skoro bez simptoma, tiho i ubitačno. Sada je već kasno. Bolest je otišla predaleko. Metastaza zla. Svaki molekul u životnoj spirali gleda susjeda sa mržnjom, zaboravljajući da su i dalje dio istog lanca.

Posljednje što vidi su oči svog nekadašnjeg prijatelja, i krv svog srca, na svojim rukama. Više se niko ne drži za ruke...

Zašto neko ne pozove lijeikara, vidara ili bar vračaru sa brda? Srce guta sopstvenu krv i guši se u njoj. Ubiće sebe samo, i sva srca na ovom dijelu neba krvariće zbog njega. Pa sve i da u nekom slučaju preživi, ostaće u njemu strah uporan kao miris ribe na rukama, koji niko osim tebe ne osjeća. Spavaj u jakni i u cipelama, za svaki slučaj...

Ovde vrijeme ne postoji. Nadam se da su barem neka zrnca na sigurnom, pa makar se krila u podrumu straha, zaštićena zaboravom ludaka, do boljeg sutra. Moji se sigurno brinu gdje sam. Pretpostaviće. Ovdje na pločniku nema straha, nema kajanja, nema stida, nema mržnje. Ovdje nema više ničeg. Kraj je prokletoj neizvjesnosti. Kad si živ, sve je prijetnja.

Volio bih da sam dijete. Nije bitno sa koje strane, crveno ili bijelo, dijete je dijete. Da slušam priče starijih i da im vjerujem. Da sve ovo bude samo još jedna avantura Halkberi Fina, i njegovih drugara. Volio bih da mislim da će neki čiko da me spase i da je taj čiko Supermen ili bar Blek Stena, a ne komšija Đuro. Volio bih da sam dijete i da je srce cijelo. Ali nisam i više nikad neću biti.” Dok zatvara oči, zvezda na Domu mladih se gasi. Vreme prolazi.

“Opet sam u svojoj sobi, u svom krevetu. Možda je sve bio samo san. Osjećam se kao novorođenče, bez misli koje se poput radio – aparata čuju u pozadini uma. Čujem samo metalni budilnik kako sporo kuca, tik - pauza - tak. Ispod vrata se provlači miris kuhanih jabuka i šećera. Ne znam koji je dan. Znam da ne moram nigdje ići, niti juriti bilo gdje. Hladnoću više ne osjećam, sve mi je toplije.” Vreme

staje, dok on tone u san u kome će sve svoje snove ostvariti.

Prolećno jutro miriše na zumbul, jorgovan i kafu. Zubato sunce deluje toplije nego što jeste, pa su ljudi obučeni barem za dva godišnja doba. Godine su novog veka, nove ere. Dim su oduvali vetrovi sa planina, vatra je ugašena. Pepeo prošlosti već jedu crvi. Grad se sanjivo budi. Ponegde se iz pravca Baščaršije čuje priprema za novi dan, očekuje se gužva. Žena hoda Obalom, sa punom torbom u rukama i cvećem. Šamar sudbine nije izbledeo na njenom licu. Hoda brzo kao navijena lutka koja hita dok ne udari u prvu prepreku, pa se onda prevrne na leđa. Hoda odlučno. U susret joj ide omanja grupa turista. Čuje kako prave planove za obilazak grada, za avanture koje ih čekaju, na mestima na koja ona više ne odlazi. Volela bi da ih ne razume. Dok promiču pored nje, iz plitkog džepa tanke jakne, jednom od mladića ispada novčanik. Ona se okreće i čučne da ga podigne. U istom trenutku već odmakom mladić postaje svestan praznine u džepu, i u panici mahnito trči u njenom pravcu. Kako je bila još uvek bliže zemlji, pogled joj presreću njegove patike. Iste starke, nikad čiste, trče sada ka njoj. Za tren sve je kao ranije. Brzo trepće da otera bujicu misli i osećanja. Uspravlja se i sa poluosmehom pruža momku novčanik. Na njegovom licu se smenjuju strah i olakšanje, zahvaljuje joj srdačno. Okreće se i žurnim korakom stiže svoju grupu, ona nastavlja svojim putem. Na dnu torbe ostalo je poneko zrnce kabaša i ogorčenosti koje godine ipak nisu razvejale. Nastavlja Obalom, ko zna koji put, ide na groblje da obiđe sina. Nada se da će se danas sresti.